

Handlingsplan Fri från våld - en gemensam angelägenhet 2023– 2026

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen

Innehållsförteckning

Inledning	3
Fri från våld - en gemensam angelägenhet	3
Syfte och ansvarsfördelning	3
Handlingsplanens inriktning och fokusområden	3
Planens mål	4
Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete	4
Inriktningsmål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas	5
inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera.....	6
Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov.....	7
Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning	8
Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer	9
Genomförande och uppföljning av handlingsplanen	10

Inledning

Fri från våld - en gemensam angelägenhet

Våld i alla dess former är ett allvarligt samhällsproblem. Planen *Fri från våld - en gemensam angelägenhet* beskriver hur våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck, sexuellt våld, sex mot ersättning och människohandel kan förebyggas och motverkas i Malmö. Planen avser arbetet mot våld och förtryck riktat mot både barn och vuxna då det finns ett starkt samband dem emellan.

Arbetet mot våld och förtryck är hela stadens angelägenhet och insatser för att förhindra och förebygga våld behöver finnas på samhälls-, närområdes- och individnivå.

Planen gäller för tidsperioden 2022–2026 och omfattar alla Malmö stads nämnder och styrelser.

Syfte och ansvarsfördelning

Fri från våld – en gemensam angelägenhet fastställdes av kommunfullmäktige i mars 2022. Arbetsmarknads- och socialnämnden har kommunfullmäktiges uppdrag att samordna genomförandet och uppföljningen av planen. Alla nämnder och styrelser har ansvar för att genomföra insatser utifrån sitt uppdrag, på egen hand och tillsammans med andra.

För att nå planens mål och underlätta uppföljningen ska förvaltningar och bolag upprätta handlingsplaner för den egna verksamheten. Barnrättsperspektivet ska uppmärksammas särskilt i de åtgärder som formuleras.

Planen ska följas upp vartannat år genom dialog mellan förvaltningarna och bolagen. Dialogmöten initieras av arbetsmarknads- och socialförvaltningen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvarar för att sammanställa utvecklingen och rapporterar till arbetsmarknads- och socialnämnden och till kommunstyrelsen. Första rapporteringen av det samlade arbetet sker 2024.

Handlingsplanens inriktning och fokusområden

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen är ansvarig förvaltning för både arbetsmarknads- och socialnämnden och överförmyndarnämnden. Förvaltningen har aktiviteter i alla planens inriktningsmål. De flesta handlar det om metod- och kompetensutveckling. Vissa frågor behöver kartläggas eller utredas vidare för att kunna bedöma vilka insatser som är tillämpliga. Förvaltningen har ett särskilt ansvar för frågor inom inriktningsmålen:

- Staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas
- Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera
- Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Aktiviteterna i arbetsmarknads- och socialnämndens handlingsplan har tagits fram genom intervjuer med chefer och medarbetare inom förvaltningens olika avdelningar, varav en medarbetare representerade enheten för överförmyndarärenden. En nulägesbeskrivning av befintliga resurser, pågående utvecklingsarbete samt behov av ytterligare insatser ligger till grund för aktiviteterna. En workshop har genomförts där medarbetare och fackliga representanter bedömde vilka insatser som är mest angelägna. Synpunkter från kvinnojourerna och olika rapporter om socialtjänstens arbete med frågan har beaktats.

Planens mål

Kommunfullmäktiges vision för arbetet är att *i Malmö blir ingen utsatt för våld och alla får själva bestämma över sitt liv och sin kropp.*

Genom planen *Fri från våld – en gemensam angelägenhet* vill staden trygga barn och ungas uppväxtvillkor, förebygga och förhindra våld och förtryck samt säkra att utsatta får det stöd och skydd som de har rätt till.

Planen har sex inriktningsmål. Under respektive mål beskrivs ett antal områden där Malmö stad behöver förstärka och intensiviera arbetet för att uppnå målen. Planens inriktningsmål är gällande för arbetet med både barn och vuxna.

Inriktningsmål 1 - Staden bedriver ett verkningsfullt våldsförebyggande arbete

Genom att:

- Stärka barns rättigheter
- Utmana normer
- Utveckla det våldsförebyggande arbetet
- Stärka det tidiga stödet
- Skapa en trygg och inkluderande arbetsmiljö

Stadsövergripande aktiviteter

- Förankra och sprida planens arbetsgivarperspektiv till HR-funktioner på förvaltningarna genom befintliga HR-nätverk som samordnas av den stadsövergripande HR-avdelningen.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Förvaltningen ska utveckla arbetet med normer och värderingar avseende maskulinitets- och feminitetsnormer

Verksamheterna ska ett särskilt fokus på killar, unga män med samt pappor.

- Förvaltningen ska vidareutveckla det tidiga föräldrastödet.

Arbetet med att nå föräldrar med bristande förtroende för socialtjänsten och/eller kunskap om sina rättigheter ska intensivieras. Verksamheterna ska särskilt uppmärksamma pappor samt föräldrar med egen erfarenhet av våld i familjen.

- Förvaltningen ska göra kunskap om planens alla fokusområden samt information om stöd- och skyddsmöjligheter lättillgänglig för Malmöborna.

Information ska finnas tillgänglig på flera olika språk och vara anpassad för både barn och vuxna. Ett årshjul för kommunikations- och informationsarbete ska skapas.

Inriktning mål 2 - staden arbetar aktivt med att förhindra att våld upprepas

Genom att:

- Agera mot kränkningar
- Nå fler som använder våld
- Flytta på våldsutövaren

Stadsövergripande aktiviteter

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll i samverkan med stadskontoret undersöka möjligheten att ta fram en stadsövergripande rutin vad gäller skyddade personuppgifter för medarbetare.

Aktiviteter i samverkan

- Förvaltningen ska nå fler personer som använder våld och motivera dem till att ta emot insatser.

Metoden Trygg relation fri från våld ska implementeras och prövas i samarbete med polis, kriminalvård och andra relevanta aktörer.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Förvaltningen ska undersöka vilka möjligheter det finns att flytta på den som använder våld.

Förvaltningen ska utreda om, och i så fall när, det är lämpligt, möjligt och säkert för den våldsutsatta att genom nämndens insatser flytta våldsutövaren. Förvaltningen ska även utreda om något av nämndens boendalternativ då ska kunna användas.

inriktningsmål 3 - Verksamma i staden ska upptäcka våld och kunna agera

Genom att:

- Uppmärksamma fler barn som lever med våld
- Systematiskt arbeta med att upptäcka våld
- Uppmärksamma flickor och unga kvinnor
- Bedriva tillsyn i olika riskmiljöer

Stadsövergripande aktiviteter

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll erbjuda förvaltningar och bolag utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatser.
- Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var chefer och kollegor kan vända sig för att finna stöd vid oro för våldsutsatthet.

Aktiviteter i samverkan

- Förvaltningen ska intensifiera arbetet med att uppmärksamma våld i ungas relationer oberoende av kön och sexuell läggning, men med fokus på flickors och unga kvinnors utsatthet.

För att kunna erbjuda ett mer anpassat stöd till unga våldsutsatta och våldsutövare behöver målgruppens behov och befintliga stödinsatser kartläggas och insatser utvecklas. Arbetet ska ske i samverkan med skolförvaltningarna samt även med externa aktörer såsom ungdomsmottagningen och den idéburna sektorn.

- Förvaltningen ska utveckla kunskap och metoder för att uppmärksamma och stödja utsatta medarbetare.

Utvecklingsarbetet ska ske i samarbete med stadskontorets HR-avdelning och med andra förvaltningar.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Förvaltningens medarbetare ska kunna uppmärksamma när någon utsätts för våld och känna sig trygga i hur de ska agera.

Den förvaltningsövergripande rutinen om våld i nära relation och hedersförtryck ska implementeras och anpassas till respektive avdelnings verksamhet.

- Kunskapen om sex mot ersättning och människohandel och dess konsekvenser behöver öka bland förvaltningens medarbetare för att fler utsatta barn och vuxna ska kunna uppmärksammas och erbjudas stöd.
- Sex mot ersättning och människohandel behöver synliggöras och integreras mer i verksamheternas arbete.

Inriktningsmål 4 - Staden erbjuder stöd utifrån den enskildes behov

Genom att:

- Prioritera barn som upplevt våld
- Utveckla stöd- och skyddsinsatserna
- Stärka det långsiktiga stödet till våldsutsatta
- Ge stöd till utsatta medarbetare

Stadsövergripande aktiviteter

- Den stadsövergripande HR-avdelningen ska tillgängliggöra information på Komin om var medarbetare kan finna stöd vid våldsutsatthet.
- Den stadsövergripande HR- avdelningen ska genomlys de övergripande HR-processerna utifrån planens fokusområden

Aktiviteter i samverkan

- Förvaltningen ska kunna erbjuda anpassat skydd och stöd för våldsutsatta Malmöbor som ingår i nämndens målgrupp och bedöms vara i behov av insatser.

Förvaltningen ska i samarbete med övriga socialtjänstförvaltningar utreda möjligheterna och tillgången till anpassat skydd och stöd till våldsutsatta barn och vuxna med särskilda behov och/eller svag samhällslig position.

- Förvaltningen deltar i ett utvecklingsarbete kring ett regionalt resurscentrum mot hedersförtryck.

Utvecklingsarbetet samordnas av Länsstyrelsen i Skåne och sker i samverkan med andra statliga myndigheter och kommuner.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Fler barn som lever med våld och deras familjer ska få snabb hjälp och relevanta insatser.

Verksamheterna ska fortsätta med implementeringen av Vårdmodell barn.

- Förvaltningen ska stärka och utveckla det långsiktiga stödet för att motverka eftervåld. Stödet ska utformas så att både vuxna våldsutsatta och barn som lever med våld ges förutsättningar att klara ett liv fritt från våld.

Förvaltningen ska utveckla en arbetsmodell för långsiktigt stöd till den enskilde. Att få tillgång till praktiskt stöd till stadigvarande boende och självförsörjning ska vara en del i utvecklingsarbetet. Arbetet ska utvecklas i samarbete med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället.

- Den interna samverkan mellan avdelningar, enheter och sektioner ska stärkas ytterligare för att säkerställa rättssäkra bedömningar samt underlätta insatser för enskilda barn, vuxna och familjer i enlighet med förvaltningens samordningsrutin.

Inriktningsmål 5 - Stadens arbete bygger på aktuell kunskap och forskning

Genom att:

- Samla kunskap om omfattningen av våld
- Stödja yrkesverksamma i att utveckla sitt arbete
- Utveckla nya metoder

Stadsövergripande aktiviteter

- Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ska i sin samordnande roll följa effekterna av arbetet i staden, samt göra insatser för att kommunicera effekterna internt och till samarbetspartners och civilsamhället.

Aktiviteter i samverkan

- Förvaltningen ska stödja andra förvaltningar och myndigheter och skapa förutsättningar för att frågor om planens fokusområden kommer med i relevanta enkät- och andra undersökningar.

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Förvaltningen ska ta fram underlag för att uppmärksamma behov och följa utvecklingen inom planens alla fokusområden.

Förvaltningen ska årsvis sammanställa och analysera statistik över hur många som har kontakt med förvaltningens verksamheter.

- För att kunna ge barn, vuxna och familjer adekvata insatser och kunna bedriva ett effektivt utvecklingsarbete behöver förvaltningens medarbetare ha relevant kunskap och få stöd i arbetet.

Förvaltningen erbjuder chefer och medarbetare kompetensutveckling, möjlighet att ta del av ny forskning samt handledning och stöd i sina olika arbetsuppgifter.

Inriktningsmål 6 - Stadens arbete sker i samverkan med myndigheter, civilsamhälle och andra relevanta aktörer

Genom att:

- Samverkan ska ske inom planens samtliga mål
- Utveckla samverkan kring enskilda barn och vuxna
- Stödja den idéburna sektorn

Verksamhetsspecifika aktiviteter

- Förvaltningen samverkar med andra förvaltningar, myndigheter och civilsamhället för att utveckla arbetet i enlighet med planens mål.

Förvaltningen samordnar och deltar i olika samverkansgrupper och nätverk lokalt, nationellt och internationellt.

- Förvaltningen ska utveckla stödet till ideella organisationer och verka för att stödet ska vara långsiktigt.

Genomförande och uppföljning av handlingsplanen

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens handlingsplan avser perioden 2023 – 2026.

Förvaltningen har bildat en styrgrupp för handlingsplanen bestående av förvaltningens samtliga avdelningschefer. Styrgruppen kommer tillsammans med verksamheterna konkretisera och förtydliga hur aktiviteterna ska genomföras samt när under perioden de ska utföras. Arbetet har pågått sedan planen godkändes 2022 och flera insatser har redan påbörjats. Aktiviteterna följs upp i samband med den årliga måluppföljningen.

Förvaltningen deltar dessutom i de förvaltningsövergripande dialogmötena inom ramen för det stadsövergripande arbetet med planen *Fri från våld – en gemensam angelägenhet*.

